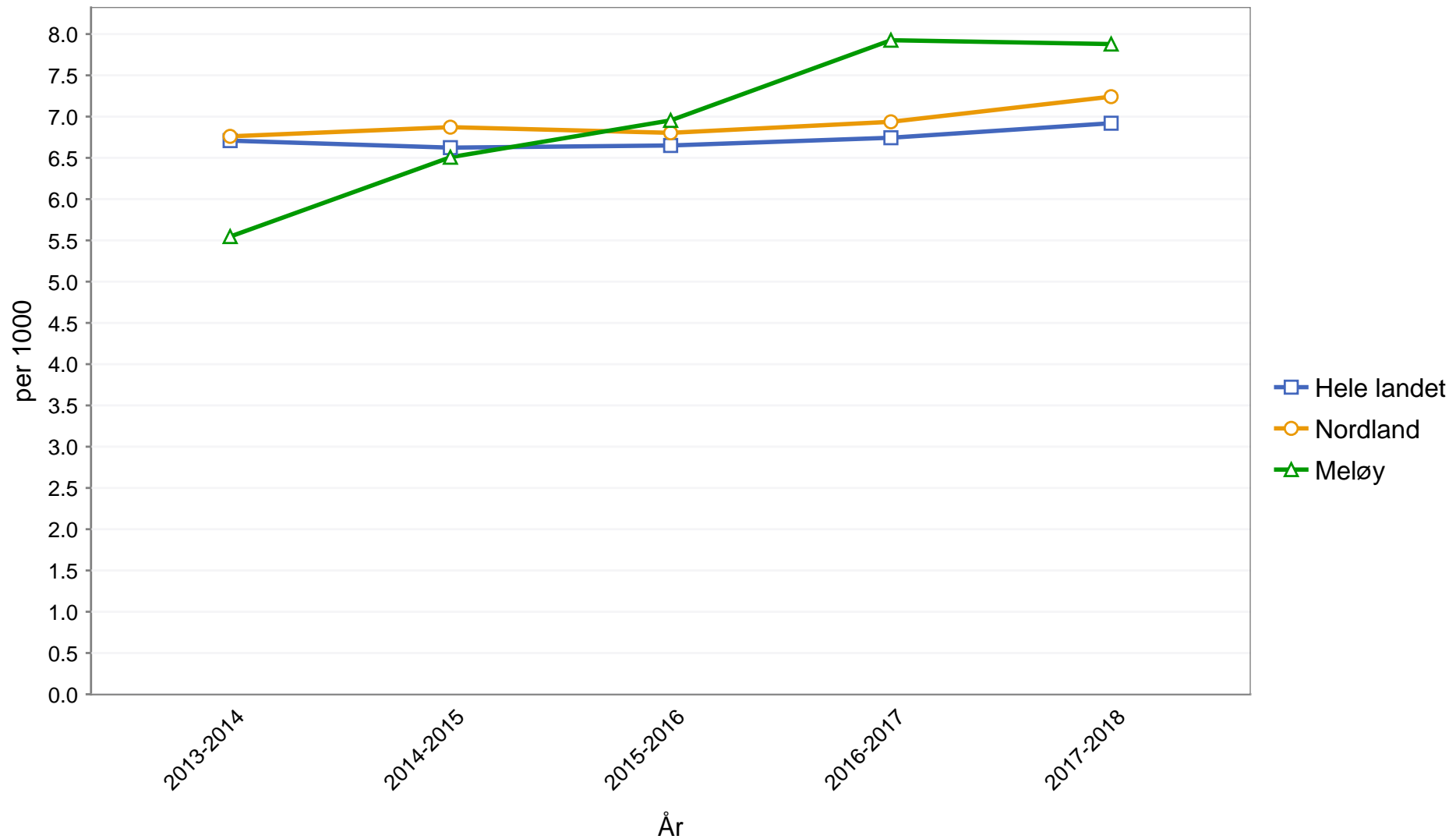

Vold og mishandling, anmeldte tilfeller (Inndeling per 1.1.2020) - per 1000

Vold og mishandling, anmeldte tilfeller (Inndeling per 1.1.2020) - per 1000

Beskrivelse

Anmeldte lovbrudd i kategorien vold og mishandling (dette omfatter ikke seksuallovbrudd) oppgitt i antall anmeldelser og per 1000 innbyggere. Statistikken omfatter alle lovbrudd registrert av politiet og påtalemyndigheten som anmeldt i løpet av statistikåret. Statistikken omfatter anmeldte lovbrudd der gjerningssted er i den aktuelle kommunen eller fylket. Statistikken presenteres som gjennomsnitt over 2 år. Statistikken vises for kommune- og fylkesinndeling per 1.1.2020. For å endre tabellen, åpne "endre utvalg av...".

Tre måltall er tilgjengelig. Bruk knappen Måltall for å velge:

1. Årlig antall = Årlig antall anmeldte tilfeller, angitt som gjennomsnitt over 2-årsperiode.
2. Per 1000 = Antall anmeldte tilfeller per 1000 innbyggere per år (andel), angitt som gjennomsnitt over 2-årsperiode.
3. Forholdstall (Norge=100) = Forholdet mellom kommunens andel og andelen på landsbasis ett gitt år. Eksempler; forholdstall = 130 betyr at kommunens andel er 30 % høyere enn landsnivået. Et forholdstall på 87 betyr at kommunes andel er 13 % lavere enn landsnivået.

Begrunnelse for valg av indikator

Vold og mishandling har et betydelig omfang og er et alvorlig samfunns- og folkehelseproblem. Nesten en tredjedel av befolkningen (44% av menn og 22% av kvinnene) har blitt utsatt for alvorlig vold en eller annen gang i løpet av livet. Rundt fem prosent har blitt utsatt for alvorlig vold i løpet av oppveksten.

Det finnes ulike former for vold. Voldsbegrepet omfatter både fysisk vold, seksuelle og psykiske overgrep og omsorgssvikt. Vold i nære relasjoner omfatter vold og overgrep som er rettet mot familiemedlemmer.

Konsekvensene av å bli utsatt for vold er mangfoldige og omfatter alt fra ulike alvorlighetsgrader av fysiske skader til død. Psykiske plager som angst, depresjon eller post traumatisk stress lidelse er vanlig. Vold øker også risikoen for fall i skoleprestasjon og frafall fra utdanningsløp og arbeidsliv.

En oversikt over antall anmeldte tilfeller av vold og mishandling kan gi kommunen en oversikt over omfanget av voldsproblematikken som kan være nyttig i det forebyggende arbeidet.

Les mer om temaet her: <https://www.fhi.no/nettpub/hin/psykisk-helse/vold/>

Referanser:

1. Thoresen, S. and O. K. Hjemdal (2014). Vold og voldtekt i Norge. En nasjonal forekomststudie av vold i et livsløpsperspektiv. Oslo, Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
2. WHO (2002). World Report on Violence and Health. Public Helath Report. E. G. Krug, L. L. Dahlberg, J. A. Mercy, A. B. Zwi and R. Lozano. Geneva, World Health Organization.
3. GBD 2016 DALYs and HALE Collaborators (2017). Global, regional, and national disability-adjusted life-years (DALYs) for 333 diseases and injuries and healthy life expectancy (HALE) for 195 countries and territories, 1990-2016: A systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016. Lancet 390(10100): 1260-1344.
4. Strøm, I. F., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., & Dyb, G. (2013a). Violence, bullying and academic achievement: A study of 15-year-old adolescents and their school environment. Child Abuse & Neglect, 37(4), 243-251.
5. Strøm, I. F., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., Hjemdal, O. K., Lien, L., & Dyb, G. (2013b). Exposure to life adversity in high school and later work participation: A longitudinal population-based study. Journal of Adolescence, 36(6), 1143-1151.

Kilde

Statistisk sentralbyrå (SSB) (tabellnummer 08487)

Innsamling

Statistisk sentralbyrå (SSB) mottar data fra politiets registre.

Tolkning og feilkilder

Indikatoren anmeldt vold og mishandling er en overordnet variabel som omfatter alle typer voldshendelser fra verbale trusler til alvorlig fysisk voldskriminalitet. Seksuallovbrudd er ikke inkludert. Dataene på dette overordnede nivået sier noe om den totale voldsbyrden i kommunen, men ikke noe om fordeling av ulike typer vold begått.

Antall anmeldte voldstilfeller kan svinge mye fra år til år, spesielt i små kommuner med relativt sett få voldshendelser. Det er forsøkt å ta høyde for denne type tilfeldig variasjon ved å lage toårig gjennomsnitt og kun vise data for kommuner med mer enn fire anmeldte voldslovbrudd per år.

Det er heller ikke alle anmeldte voldslovbrudd som inngår i utvalget. Dataene følger statistikåret. Det vil si at dersom det går lang tid mellom voldslovbrudd og anmeldelse vil disse kun inngå i utvalget dersom de ble registrert senest 14. januar påfølgende år. Det er estimert at 1-2 prosent av de anmeldte voldslovbruddene ikke fanges opp som følge av dette.

Definisjoner og registreringsprosedyrer har også endret seg over tid. Det er for eksempel i dag færre etterregistreringer sammenlignet med tiden før 2011. Om man ønsker å beskrive den faktiske utviklingen i antallet anmeldte voldslovbrudd før og etter 2011, må man med andre ord ta høyde for at statistikken frem til og med 2011 «mangler» et visst antall anmeldelser.

Dataene omfatter bare den registrerte voldskriminaliteten. Politiets ressurser og prioriteringer og folks tilbøyelighet til å anmelde voldslovbrudd har stor betydning for hvilke handlinger som blir en del av kriminalstatistikken. Et ukjent antall voldslovbrudd blir aldri registrert. Slike uregistrerte lovbrudd kalles gjerne mørketall og er trolig et omfattende fenomen når det gjelder voldsproblematikk.

Datakvalitet

Statistisk sentralbyrå (SSB) mottar og kvalitetssikrer data fra politiets registre. En grundig gjennomgang og revisjon av data i 2005 har ført til en betydelig kvalitetsheving av kriminalstatistikken. Lovbrudd som mangler opplysninger om gjerningskommune blir ved hjelp av interne kontroller tillagt gjerningskommune der det er mulig. SSB har få muligheter til å kontrollere frafall av enheter ved manglende registreringer i de enkelte politidistrikt, men ved interne kontroller i andre registre er partielle frafall begrenset til mindre sentrale kjennetegn.

Statistikken over anmeldte lovbrudd er basert på registreringer i første stadium av rettssystemets saksbehandling. Dette betyr at kvaliteten er mindre etterprøvd og kontrollert enn andre deler av kriminalstatistikken.

Datagrunnlaget trekkes årlig, omtrent til samme tid, på lik måte og fra samme register. SSB har også faste prinsipper for bearbeiding av grunnlagsdata som følges hvert år. Det skal ikke forekomme utvalgsfeil i dataene.

Når tall mangler

Statistikk basert på færre enn fem tilfeller skjules av personvern hensyn. Der befolkningssegmentet som tilfellene er hentet fra er mindre enn 10, skjules også tallene av personvern hensyn. I tillegg skjules statistikk for en undergruppe dersom tallet for denne undergruppen, sammen med tallet for overgruppen, kunne vært brukt til å utlede et tall som er skjult av personvern hensyn.

Dersom mer enn 20 prosent av tallene i en tidsserie er skjult av personvern hensyn, skjules hele tidsserien for ikke å skape et skjevt inntrykk av situasjonen i kommunen. Tidsserier skjules også der mer enn 50 prosent av tallene i tidsserien er basert på 6 eller færre tilfeller.

Kommuner som har vært involvert i kommunesammenslåinger kan mangle tall dersom den nye kommunen har mottatt deler av tidligere kommune. Dette gjelder kommunene Orkland, Hitra, Heim, Hamarøy og Narvik.

Vold og mishandling, anmeldte tilfeller (Inndeling per 1.1.2020) - per 1000

Tidsperioder

2007-2008 til 2017-2018 (2 års gjennomsnitt)

Geografisk nivå

Land, fylke og kommune.

Kjønn

Kjønn samlet

Aldersgrupper

Alle aldre

Oppdateres

Årlig

Sist oppdatert

15.11.19

Nøkkelord

Klikk på et nøkkelord for å søke etter lignende indikatorer.

- Vold
- Anmeldte
- Lovbrudd
- Kriminalitet
- Mishandling

Artikler, faktaark

Nedenfor finner du lenker til artikler, faktaark og rapporter. Disse belyser for eksempel utviklingstrekk og helseforskjeller i befolkningen etter kjønn, alder, fylke og sosioøkonomisk status:

- [Folkehelse rapporten: Vold og seksuelle overgrep](#)